

לפני 25 שנה

"העולם הזה" 874
תאריך: 22.7.54

ולא נבראה, כקשר עם העסקיביש שנערך באותם הימים. צוות כתבי "העולם הזה" סיקר השבוע לפני 25 שנה את אחד מראשוני הסרטים הישראליים - תחת הכותרת, "ארבעה שלחמו ונפלו על נבטה 24". המדור, "במרחב" חזה את המרידה כאל-גיוריה, הגתונה לשילטון צרפתי, ותיאר את התסיסה שהולידה את המרידה הזו.

בשער הניליון: שחקנית קולנוע היה הררית.

ניליון "העולם הזה", יראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פירסם כתבה שקבעה, כי "תשע שנים אחרי ברגן-בלזן: הגנרלים של או שוב בראש צבא גרמני חדש". הכתבה תיארה את פריחתו המחודשת של הצבא הגרמני, הפעם במסגרות של ברית נאמץ, ששכרה את שירותיהם של כמה מן הגנרלים הגרמנים הנודעים במלחמת-העולם השנייה. תחת הכותרת, "יריקה בפני המרינה" תוארה נסיעתו של הרמטכ"ל משה דיין לארצות-הברית. הביקור, שהוצג כראשיתו באירוח מצד הצבא האמריקאי, הסתיים בהודעה, כי ממשלת ישראל, "תשלם שני דולר וחצי עבור כל לילה שהרמטכ"ל יישן במחנה צבאי..." (לאחר מכן הועלתה ההשערה שדיין נסע לארה"ב, כביכול על-פי הזמנה אמריקאית, שלא היתה

צבא ארה"ב עולב במשה דיין * גידעון רפאל מעיד במישפט

קסטנר * סעיף 105 בביהמ"ש העליון * מאיר יערי והקבצן

מישפט

מלאכה

אחרי שישה עדי הגנה, שעדויותיהם הסתיימו תוך שעה, הופיע עדו האחרון של עורך-הדין שמואל תמיר: גידעון רפאל, לשעבר איש הש"ס* וכיום יועץ שר-החוץ לענייני או"ם והמרחב. נושא עדותו: האוצר הנעלם, שהיה צריך להיות המגיע הכספי מאחרי שיתוף הפעולה שר כאילו קיים קסטנר עם הנאצים ושהביא אותו להעדי לטובת איש האס"א קורט בכר.

פרשת שני מיליון הדולרים, אותם אסף רודולף קסטנר מנוסעי רכבת ההצלה ור מסרם לקורט בכר, שהחזירם, כביכול, בתום המלחמה, היתה מעורפלת למדי. רפאל כימעט והצליח לערפלה סופית. הוא התחמק מלהשיב על השאלה היסודית: הסיכנות היהודית קיבלה רק 50 אלף דור לר מתוך 2 מיליון הדולרים המושבים. לאן נעלמו מיליון ו-950 אלף הנותרים?

קסטנר טען תמיד, כי אומנם החזיר בכר את שני המיליון, אך הם נעלמו מאוחר יותר איכשהו. תמיר סבר אחרת: הכסף נשאר בידי בכר, ששיתף את קסטנר באוצר. כדי לממש שותפות זאת נאלץ קסטנר להציל את בכר וזה מסביר את הצהרתו בשבועה (לטובת בכר) במישפט גירנברג.

גידעון רפאל לא זכר, או לפחות לא זכר היטב, את פרשת הדולרים. הוא ניצל את מעמדו כעד של ההגנה, והשתמש מכל תשובה ברורה. מצבו של עורך-הדין תמיר היה קשה: הוא לא היה רשאי לחקור את עדו הקירט שתייערעב ולהוציא ממנו את האמת.

גורם, אך כשהגנים גידעון רפאל בת שובותיו הלא-מניחות-את-הדעת, מיהר תמיר לנצל את ההזדמנות וביקש להכי

* שירות-הידיעות של ההגנה.

ריו על גידעון רפאל כעל עד עויין. לכך התנגד היועץ-המישפטי חיים כהן: "לו ידע ידיו המלומד את מלאכתו היה משיג תוצאות מניחות את הדעת מעדיו הוא." השיב תמיר: "אכן, אינני יודע אם מלאכתי ולכן עמדתי במישפט זה היא כל כך מזהירה."

אחרי שהצחקו באולם בית-המישפט שכן, הכריז השופט המחזין בנימין הלוי על גידעון רפאל כעל עד עויין. בתור שכוה נאלץ לאשר, בחקירת שתי-וערב שנמשכה כשעתיים, את גירסת תמיר: הכסף היה בידי קורט בכר. בעובדה מרעושה זו צילצל הגונג והור דיע על קץ הסיכוב השלישי. אחר 60 ישיבות דרמטיות. הלוחמים חזרו לפינור תיהם, וייפגשו בעוד שלושה שבועות ל-סיכוב תפיר: הסיכום. רק לאחר-ימכן ירים השופט את יד אחד הצדדים.

חוק

ההיזק המזיק

סעיף 105 מפקודת החוק הפלילי אינו ידוע ביותר. הוא קובע, כי כל אדם ה' עושה מעשה, העלול לגרום להיזק ציי בוריי, עובר עבירה. בשבוע שעבר הפ' על סעיף 105 על שלושה שפניניסיון, לראשונה במדינת-ישראל, כשהיועץ ה' מישפטי (חיים כהן) קם נגד:

● עורך-הדין דויד גנור, על אשר ערך טכס נישואין במישרו (העולם הזה 763).

● א.א. מכיוון שהשביח את התחבורה למשך מספר שעות, אחרי שבתחנה המר' כזית מת הסדרן סגל.

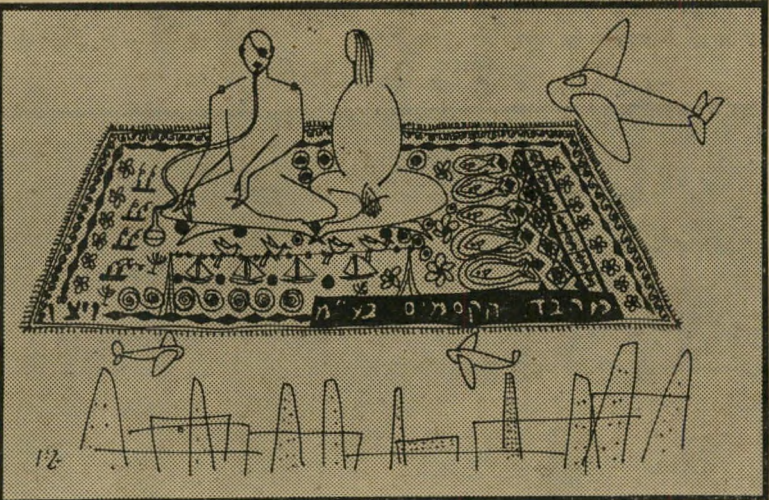
● יצחק בן-ישי, עורך-דין שמילא את בקשתו של מהנדס ורשם אגודת מהנד' סים ששמה לה למטרה להסדיר בעיות המיקצוע בארץ, לבחון ולתת תעודות. מכיוון שלא קיים חוק האומר כי מהנדס זקוק לתעודה ממשלתית.

הצבאיים לשוב בבוקר. אך נעלמו השוטרים, נעלמה גם עדינו תה של גופנין והיא מיהרה להעיר את הוריה, ויחד איתם שלושה שכנים: צורף זהב, רב המושבה ואת ידידה משכבר ה' ימים פרננדו. תוך שעתיים סיפק צורף זהב שתי טבעות, הרב - כתובה וחופה ופרננדו את הבעל, והפכו בכך את גיור פין לאשה נשואה.

כאשר שבו השוטרים הצבאיים בשש לפנות בוקר, כבר היו הוריה של ג'ופנין ערים היא הראתה, ברצון, לשוטרים ה' צבאיים את תעודות-הנישואין, המבטיחות חירות משירות צבאי.

אנשים

● שעה שהמדינה עקבה אחר התפתחות הפילוג במפ"ם, ניראה איש אחדות-העבור דה יגאל אלון, לבוש במכנסי חאקי קצ'

קריקטורה של עמוס קינן

"אנחנו מצפצפים על משלם המיסים האמריקאי!"

רים ומשתעשע עם מקל הליכה, יושב בר בית-קפה כסית בתל-אביב, ליד שולחן אחד עם איש השומר-הצעיר שימזעון (גבעתי) אבידן. ידידים ששאלו אותו מה יהיה הסוף השיב: "אותי לא יזרקו משום מיפלאג". למחרת נזרק אלון ממיפלאג הבריאים, וניכנס לשלושה ימים, לבית החולים תל-השומר לשם בדיקת רגלו ש' גותחה לפני שנים מיספר.

● כשראה יריד את מנהיג מפ"ם מאיר יערי נותן נדבה לקבצן בבית-קפה, בא אליו בטרוניות כאל מחנך ההתיישבות ה' עובדת התומך בעיסוק לא-יערני שכוה. השיב יערי לטענות: "אני רוצה לחסל את הקבצנות על-ידי מישטר חלוצי-יערני.

אך כל זמן שאין מישטר כזה, זה לא פותר אותי מלדאוג למיסכנים האלה."

● אפרים קישון הזמין את מכריו למסיבה חגיגית, בהגיע אוסנרוע המפורסם דוקטור קורט קלנברנר ל-25 אלף קילומטר בלי אוברהול.

● אחרי עשר שנים החליט ח"כ חירות ד"ר יוחנן באדר לדאוג סוף-סוף לעצ' מו, ועבר לשיכון חדש ברמיגן. הוא הס' כים עם אשתו, שסברה כי היתרון של הדירה החדשה הוא לא בגודלה אלא ב' עובדה שיש לה אמבטיה.

שלוש רעות. אחרי ישיבות מרובות מצא בית-המישפט המחזין את עורך-דין גנור ואת אגד אשמים, קנס את הראשון ב-50 ל"י. את השני ב-200 ל"י. עורך-דין בן-ישי זוכה. גנור ואגד מיהרו להגיש עירעור על ההרשעה לבית-המישפט העל-יון. לעומתם מיהר היועץ-המישפטי להגיש עירעור על זיכוי של יצחק בן-ישי.

השופטים העליונים משה זילברג, דויד גויטין וזלמן שניאור חשין לא תירצו פסק-דין אחד. הם פירשו את הסעיף כל אחד כדרכו. זילברג פסק כי הכוונה ב' מונח "ציבורי" היא לציבור במובן המדי' נה, למחלקות הממשלתיות, למשל. לפי גרס גנור היוק למחלקת רישום התוש' בים הממשלתית. לפי אותו קו, הוא זיכה את אגד. השופט גויטין החזיק בדיעה, שהיוק ציבורי הוא היוק לציבור בתור ציבור. הציבור לא היוק מפעולתו של גנור. למי זה איכפת אם זוג רוצה להינשא במישרו? לעומת זאת גרס אגד היוק לציבור בזה שלא הסיעו באותו יום. השר'

פט חשין הכליל את דיעותיהם של ה' שופטים חשין גויטין, והרשיע גם את גנור וגם את אגד. בנקודה אחת היו שלר' שת שופטי בית-המישפט תמימי דעים: ביחס לסעיף 105 עצמו, לפיו מסתבר, יכול כל איש-חוק לתבוע למישפט אדם שעשה לדעתו מעשה שהיוק לציבור. ל'ן הסעיף עצמו עלול להיות מזיק.

דרכי אדם

חירות משירות

שלושה השוטרים הצבאיים שצילצלו בפעמון בית בנס'ציונה, בשעה שתיים לפנות בוקר, באו בשליחות חשובה: לע' צור את ג'ופנין המשתמטת משירות צה"ל. ג'ופנין הסכימה עם השוטרים כי שליחותם חשובה, אך טענה כי היא מיותרת. כי אשה נשואה היא משוחררת משירות צבאי. המיסמך, לטענתה, תעודת-הנישואין, נמ' צא במיקרה בתוך הסמך. בו ישנו הוריה של ג'ופנין, כבת טובה, ביקשה שלא להעיר את ההורים הזמינה את השוטרים

סכין

החיים והמוות ביד הלשון (וידויו של כלב)

ישנם בעולם המון אנשים פרימיטיביים. הם משתמשים למילחמת הקיום בשכל, בצמורניים, בשיניים, באגרופים, או באבא שלהם. אבל אני כלב תרבותי - אני משתמש בלשון. ואני אומר לכם, שהדבר הכי חשוב בחיים זה לדעת ללקק.

בעלי הוא איש חביב מאד. על כל קילו בשר אני מלקק את רגליו שלוש פעמים. את הבשר אני אוכל, והוא מאושר באדם. הוא יודע שבכל העולם יש יצור אחד נאמן לו, והוא מתפאר בי בחוג ידידיו. לפעמים אני נובח על השכנים ובעלי מרגיש רגש ביטחון עצום.

כיש לי לשון מחוספסת מאד. עם כל לקיקה שאני מלקק, אני מקלף מבעלי רצועת עור. אתמול הגעתי כבר עד העצם. אבל בעלי מאושר ומתמוגג ממסי' רותי, ונותן לי בשר בלי גבול. ועל זה כבר נאמר בתנ"ך של הכלבים: לשון רכה תשבר גרם.

הב הב הב!